

Katedra dokumentární tvorby

Posudek teoretické diplomové práce – bakalářské

Autor/ka práce: MgA. Kristýna Kopřivová

Název práce: Trapno v autorském dokumentárním filmu

Posudek oponenta

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): MgA. Jan Rousek, KDT

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce A.....

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu B.....

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu A.....

Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce B.....

Jazyková a stylistická úroveň práce A

Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejeté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě) A

Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru A.....

Celkové hodnocení diplomové práce (A-F) A.....

(vysvětlivky hodnocení: A = výborný výkon převyšující daná kritéria, B = nadprůměrný výkon s minimem chyb, C = průměrný výkon s přijatelným počtem chyb, D = přijatelný výkon s větším počtem chyb, E = výkon vykazující minimální naplnění kritérií, F = nepřijatelný výkon)

Doporučení:

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce obsahuje odstavec shrnující obsah práce a její závěry; rozvádí detailněji hodnocení dílčích kritérií uvedených výše, zejména zdůvodnění známek D, E, F; vyzdvihuje přednosti práce, zvláště v případě hodnocení A, B; formuluje otázky, k nimž se student/ka musí při obhajobě vyjádřit; na závěr uvádí jednoznačné vyjádření, zda autor prokázal či neprokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve své oblasti výzkumu, zda jeho práce splňuje či nesplňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, zda vedoucí/oponent práci doporučuje či nedoporučuje k obhajobě a jakou známku navrhuje. Slovní hodnocení má typicky rozsah 1 normostrany; v případě práce bez výtek může být i kratší. U prací, kde není co vytýkat, je namíste položit doplňující otázku ve smyslu, kam by uchazeč pokračoval v dalším výzkumu.

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

Kristýna Kopřivová se ve své bakalářské práci zabývá trapnem v dokumentárním filmu. V teoretické rovině k tomu využívá poznatky francouzského psychoanalytika Jacquese Lacana, konkrétně pak jeho pojmy *imaginárno*, *symbolično* a *reálno*, které se užívají i mimo hranice psychoanalýzy, např. ve filozofii (Slavoj Žižek). Těžištěm bakalářské práce ale není zkoumání hotového filmového díla a jeho dopadu na diváka, jako tomu bylo v případě tzv. Screen theory (filmové plátno jako *zrcadlo*), ale přímo uvažování o režijní praxi v dokumentárním filmu. Čtenáři je zde předloženo trapno v dokumentárním filmu na třech příkladech – Parta Analog (r. Martin Dušek), Sandra v Ugandě (r. Filip Remunda) a NO BLB (r. Petr Michal).

Text oceňuji pro jeho výjimečnou reflexi etiky dokumentární tvorby. Autorka se nepouští do prvoplánového moralizování, do hloubky se však zamýšlí nad tvůrčí metodou dokumentárních režisérů, kteří se ve své praxi snaží nalíčit pasti na zachycení *reálna* (*jak reálno v různých kontextech vstupuje do symbolického řádu*, s. 49), tedy vyvolávat neočekávané situace, často pracující s vpádem zhuštěné reality (*skryté sféry bytí*, s.49), s „trapnem“ (např. postavy se rozpláčou, pohádají apod.) V některých případech mohou být tyto režijní metody ospravedlnitelné a přínosné, často však spíše vedou jen k ponížení dokumentárního subjektu. Přínos bakalářské práce tak tkví v tematizaci otázky chování k tomu druhému, který je před kamerou. Autorka si pokládá otázku, zda by měl režisér připravovat situace, které filmové postavě budou způsobovat prvoplánové trapno (a tím být aktem násilí), i když postava před filmaře předstupuje zcela dobrovolně a uvědoměle. Ptá se také, kde leží hranice přijatelnosti.

Autorka tak přináší do diskuse o režijních metodách v současném českém dokumentárním filmu současné téma chování k tomu druhému. Aplikuje na dokumentární režii neotřelý výzkumný úhel prostřednictvím psychoanalýzy a filozofie. Jako slabinu práce vidím rozsah zkoumaných děl; dokázal bych si představit mnohem širší záběr reflektovaných dokumentárních filmů. Přesto parametry teoretické bakalářské práce text splňuje více než dostatečně; hodnotím ji díky výše zmíněnému známkou A a doporučuji práci k obhajobě.

Datum: 30. 8. 2021

Podpis: